

Oljeavskiljare

Verksamheter där mineralolja riskerar att släppas ut till dag- eller spillvattennätet ska ha en oljeavskiljare eller annan rening. För att oljeavskiljaren ska fungera är det viktigt att den sköts och kontrolleras regelbundet. Oljeavskiljaren behöver även tömmas med jämna mellanrum. Slam och olja från tömning ska hanteras som farligt avfall.

Olja och andra petroleumprodukter som släpps ut i det kommunala avloppsledningsnätet kan leda till en rad problem. Risken är att oljan stör funktioner i reningsverken och förorenar sjöar, vattendrag och grundvatten. Föroreningarna medför även explosions- och förgiftningsrisk om de når ut till ledningssystemet.

Vad är en oljeavskiljare?

En oljeavskiljare behövs vid verksamheter där det förekommer olja, bensin och andra så kallade lätta vätskor (vätskor med lägre densitet än vatten). En oljeavskiljare är utformad som en stor tank som vattnet flödar genom. Vattnet kommer in i oljeavskiljaren genom ett rör och i oljeavskiljardelen stiger de lätta vätskorna uppåt och lägger sig ovanpå vattnet i ett oljelager. Oljan hålls kvar av en skärm som oftast går 15-20 cm under ytan. Vatten som lämnar oljeavskiljaren flödar ut under skärmen, och vidare ut genom ett rör. För att upprätthålla avskiljarens funktion måste oljelagret tömmas innan det blivit fullt. Om oljeavskiljaren inte töms i tid kan uppehållstiden i avskiljaren bli för kort och i värsta fall kommer oljeskiktet att nå ner under skärmens nedre kant och olja följa med det utgående vattnet. Efter oljeavskiljaren går vattnet vidare antingen till ett reningsverk på plats, till avloppsreningsverket eller direkt till ett vattendrag eller en sjö i närheten.

Vem ska ha oljeavskiljare?

Verksamheter där det finns risk för att utsläpp sker till spill- eller dagvattennätet ska installera oljeavskiljare. Exempel på sådana verksamheter är:

- bensinstation, fordonstvätt och spolplattor
- verkstad, lager, garage
- parkeringsdäck

- måleriverkstad och sprutlackeringsverkstad
- industrier som hanterar oljor eller oljeindränkta produkter

Att tänka på vid installation

Bygganmälan ska lämnas in till Bygglovsavdelningen inom kommunens Samhällsbyggnadsförvaltning. Till den ska installationsritning, kontrollplan, och namn på kvalitetsansvarig bifogas.

Oljeavskiljaren ska vara typgodkänd och funktionstestad. Den ska uppfylla kraven i Europastandard och Svensk Standard SS-EN 858-1. Den ska bestå av slamfälla, avskiljare, provtagningsmöjligheter samt optiskt och akustiskt larm. Avskiljaren ska vara placerad så att tillsyn och tömning kan ske utan problem. För att uppfylla klass 1-kraven får oljeavskiljaren vid test endast släppa ut restoljeprodukter med mindre än 5 mg/liter flöde. En klass 2 oljeavskiljare (gravimetrisk) får som mest släppa ut 100 mg/liter.

Tömning och kontroll

Oljeavskiljaren ska tömmas och rengöras regelbundet, hur ofta beror på verksamheten. Det är vanligt att man toppsuger vid 5 cm tjockt oljeskikt och slamsuger när slamskiktet är 15 cm. Det är fastighetsägarens ansvar att se till att tömning och kontroll utförs. Minst var 6:e månad ska kontroll utföras av utbildad personal av:

- olje- och slamnivå (vanligen max 5 cm oljeskikt och 15 cm slamskikt)
- att larmet fungerar
- att eventuella filter fungerar

Hur ska avfallet tas omhand?

Avfallet som samlas upp i en oljeavskiljare kan faktiskt sägas vara sorterat. På botten finns slam, på ytan finns olja och mellan dessa avfall finns spillvatten som ska vidare ut i spillvattennätet. Slam och olja är farligt avfall. Tömning får endast ske av företag med tillstånd att transportera farligt avfall. Transportdokument för avfallet ska upprättas.

Vart 5:e år ska oljeavskiljaren besiktigas av en auktoriserad besiktningsperson. Besiktningsprotokollet ska sparas och kunna visas upp för tillsynsmyndigheten.

Det är fastighetsägaren eller verksamhetsutövarens skyldighet att se till att inget skadligt släpps ut i avloppsledningsnätet. Ansvaret kan även gälla saneringskostnader som kan uppkomma till följd av till exempel ett oljeutsläpp eller en otät oljeavskiljare.

Krav på utsläpp till spillvattennätet

Käppalaförbundet och även Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden i Vallentuna har som krav att det högst får förekomma 50 mg mineralolja/liter (mätt som oljeindex) i utgående vatten från verksamheter som har avloppsvattnet kopplat till spillvattennätet.

Krav på utsläpp till dagvattennätet

Regnvatten från gator och andra hårdgjorda ytor kallas dagvatten. Dagvatten leds vanligen via dagvattennätet till en sjö, där det släpps ut orenat. Vatten som leds till dagvattennätet får innehålla högst 5 mg mineralolja/liter. Vid installation av oljeavskiljare som ska kopplas till dagvattennätet krävs det alltid en klass I-avskiljare.

Risk för markföroreningar vid gamla oljeavskiljare

Det har visat sig att många äldre oljeavskiljare i Sverige ofta läcker. Vanliga orsaker till läckagen är marksättningar eller att packningar runt betongringar vittrat sönder. Detta innebär att en del vatten inte passerar genom oljeavskiljaren utan letar sig ut i marken. Eventuellt läckage är svårupptäckt vilket innebär att marken runt en oljeavskiljare kan vara förorenad och behöva saneras. Om man vid byte av en oljeavskiljare konstaterar markföroreningar har man skyldighet att anmäla detta till tillsynsmyndigheten innan den nya avskiljaren installeras.

